

Pestprotocol Calvijn College

Publieksversie

Maart 2024

Inhoud

Inleiding.....	3
Wat verstaan we onder pesten?.....	4
Het effect van pesten op leerlingen	5
Pesters en meelopers	6
De aanpak van pesten bij het Calvin College	7
Het Calvin College pakt pesten stapsgewijs aan.....	8
Betrokken medewerkers	9

Inleiding

In het pestprotocol, beter een anti-pestprotocol, beschrijft de school wat zij doet om pesten te voorkomen en als het toch voorkomt wat de school doet om dat op te lossen.

Dit pestprotocol is een publieksversie en geschikt voor leerlingen en ouders. Hierin beschrijft de school op duidelijke en leesbare wijze wat de school doet om pesten te voorkomen en te bestrijden.

Het Calvijn College is een veilige school. Dit blijkt uit de resultaten van de tevredenheidsenquetes die we jaarlijks onder leerlingen en tweejaarlijks onder ouders afnemen. Dat komt vooral doordat de school veel aandacht besteedt aan het voorkomen van onveilige situaties en pesten. Een grote groep medewerkers is betrokken bij het voorkomen van pesten. Dat gebeurt in de lessen door docenten en mentoren. Buiten de lessen hebben we verschillende soorten medewerkers die de veiligheid op school bewaken en garanderen:

Zo zijn er pedagogisch medewerkers en conciërges, er is een zorgteam met een zorgcoördinator en begeleidingsexperts, een vertrouwenspersoon, leerjaarcoördinatoren en teammanagers die een belangrijke rol hebben in het voorkomen en bestrijden van onveilige situaties en pesten.

De eindverantwoordelijkheid voor de veiligheid ligt bij de directeur.

In deze publieksversie kun je lezen wat ieders rol is en hoe de school pesten voorkomt en bestrijdt. Deze versie en de volledige versie vind je op de website van het Calvijn College. Indien je te maken krijgt met pesten, direct of indirect, dan kun je in dit protocol lezen wat je kunt doen en wie je kunt benaderen.

We denken hiermee jouw veiligheid op school te kunnen blijven garanderen.

Pim van den Berg

Directeur Calvijn College

Wat verstaan we onder pesten?

We spreken van pesten als een leerling regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend.

Een school waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen en docenten slachtoffer worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen. Het lastige is dat veel pestgedrag niet altijd goed zichtbaar is. Daarmee is het moeilijk om er greep op te krijgen. En zelfs als het pestgedrag wordt opgemerkt, weten omstanders niet altijd hoe ze ermee om kunnen gaan. Dit protocol biedt hiermee een hulpmiddel voor medewerkers, leerlingen en ouders.

Er kan op verschillende manieren gepest worden.

Met woorden:

- Vernederen en belachelijk maken
- Schelden
- Dreigen
- Leerlingen met bijnamen aanspreken
- Gemene briefjes/mailtjes/whatsapp berichten

Lichamelijk:

- Trekken aan kleding, duwen en sjoeren
- Schoppen en slaan
- Krabben en aan haren trekken
- Wapens gebruiken

Achtervolgen:

- Opjagen en achterna lopen
- In de val laten lopen, klem zetten of rijden
- Opsluiten

Uitsluiting:

- Doodzwijgen en negeren
- Niet uitnodigen voor feestjes
- Bij groepsopdrachten
- In een groepschat

Stelen en vernielen:

- Afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen
- Kliefen op boeken
- Banden lek prikken, fiets beschadigen

Afpersing:

- Dwingen om geld of spullen af te geven
- Het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

Er is niet een duidelijke grens tussen plagen en pesten. Voor ieder is dat verschillend. Iedereen bepaalt zelf of iets acceptabel is of niet maar houdt als regel aan dat als je twijfelt of het plagen of pesten is, dat je er iets mee moet doen. Wat je kunt doen, kun je verder in dit protocol lezen.

Het effect van pesten op leerlingen

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Maar iedereen kan gepest worden. Dat gebeurt niet alleen op jongere leeftijd maar ook volwassenen kunnen te maken krijgen met pesten.

Dat kan met hun uiterlijk, gedrag en gevoelens te maken hebben. Pesters krijgen de kans om te pesten in situaties waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties. Dat is ook de reden dat binnen de school alle medewerkers een rol hebben in het voorkomen van pesten. Door goed te kijken en te horen, zowel binnen als buiten de school, pakken medewerkers pestsignalen op.

Een leerling die wordt gepest, praat er thuis en op school niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Schaamte;
- Angst dat de ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt;
- Het probleem lijkt onoplosbaar;
- Het idee dat je niet mag klikken.

Toch kun klasgenoten, medewerkers en ouders pesten wel herkennen. Mogelijke signalen zijn:

- De gepeste is vaak betrokken bij opstootjes in de klas of buiten de school.
- De leerling is vaker afwezig; gaat niet graag naar school
- De leerling vertelt thuis niet meer over school
- De leerling zoekt de veiligheid van de leerkracht op
- De leerling heeft last van lichamelijke klachten (zoals hoofdpijn en buikpijn)
- De schoolresultaten van de leerling gaan plotseling achteruit
- De leerling wordt dikwijls als laatste gekozen bij het indelen van groepswerk (sportactiviteiten, samenwerkingsopdrachten e.a.)
- De leerling isoleert zich van de anderen, soms met één vriend(in)
- De leerling heeft blauwe plekken op ongewone plaatsen
- De leerling is vaak alleen en buitengesloten tijdens pauzes en tijdens het nablijven
- Opvallend vaak zijn er spullen kapot of verdwenen bij een leerling
- Een leerling is vaak betrokken bij vechtpartijtjes, scheldpartijen e.d.
- Een leerling is steeds het mikpunt van 'grapjes', zoals pen weggooien, etui vergooien, pet afpakken, stoel wegzetten e.d.
- De leerling gedraagt zich gestrest, ongelukkig en depressief.

In al deze gevallen is er mogelijk sprake van pesten en is het de verantwoordelijkheid van de school om er iets mee te doen. De school is er namelijk verantwoordelijk voor dat iedereen zich veilig voelt en graag naar school gaat. Als dat niet het geval is, zullen de leerprestaties achteruit gaan.

Pesters en meelopers

Pesters zijn vaak de sterkere leerlingen in de groep. Zij zijn of lijken populair, maar zijn dat uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Maar bedenk je, van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken.

Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden.

Meestal voelen pesters zich niet schuldig, want ze denken dat het slachtoffer erom vraagt om gepest te worden. Daarnaast hebben pesters vaak ook een positieve blik op het gebruik van geweld.

Pesten kan een aantal oorzaken hebben:

- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken.
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas waarin de pester wil bewijzen de sterkste te zijn.
- Iemand is autoritair (bazig) en laat op een onprettige wijze blijken dat hij de baas is.
- Spanningen bij de pester kunnen op een zondebok worden afgereageerd.
- Een gevoel bij de pester dat hij/zij niet goed genoeg is (slechte cijfers of een laag niveau).
- Een pester kan te weinig zelfstandigheid zijn en te weinig verantwoordelijkheid voelen.
- De pester kan ook het gevoel hebben dat hij/zij boven de partijen staat en alles mag doen.
- De pester heeft misschien een negatief zelfbeeld of heeft weinig eigenwaarde (ik kan niets).
- Een problematische thuissituatie of negatief voorbeeldgedrag van ouders/verzorgers.

De meelopers zijn omstanders die soms actief of passief meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen.

De meeste leerlingen houden zich gelukkig afzijdig als er wordt gepest.

De aanpak van pesten bij het Calvijn College

Pesten is onacceptabel en vraagt daarom altijd om een duidelijke reactie van de school. De grote vraag is hoe dat het beste. Pesten kan namelijk grote gevolgen hebben voor de gepeste, zoals

- onzekerheid,
- faalangst,
- depressie of
- het kan in het ergste geval leiden tot zelfdoding.

Maar ook voor de pester kan het grote gevolgen hebben:

- Het kan leiden tot problemen met anderen,
- Pesters kunnen een goed gevoel krijgen bij het gebruik van geweld,
- Pesters kunnen een grotere kans lopen om in het criminele circuit terecht te komen.

Bij het Calvijn College werken we met de zogenaamde vijfsporenaanpak:

1. Informeren:

De school zorgt dat de medewerkers voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten. De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is waardoor een klimaat ontstaat waarin pesten bespreekbaar gemaakt kan worden. Alle medewerkers van de school vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag.

2. Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt:

- a. Het probleem wordt serieus genomen.
- b. Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is.
- c. Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.
- d. Het aanbieden van hulp door de mentor, begeleidingsexpert, zorgcoördinator, vertrouwenspersoon, leerjaarcoördinator en docenten en eventueel hulp van externe deskundigen.

3. Het bieden van steun aan de pester:

- a. Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester.
- b. De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.
- c. Wijzen op het gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag.
- d. Het aanbieden van hulp (desnoods verplicht) door mentor, begeleidingsexpert, zorgcoördinator, vertrouwenspersoon, leerjaarcoördinator en docenten en eventueel hulp van externe deskundigen.

4. Het betrekken van de middengroep bij het pesten:

- a. De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen en die van de school hierin.
- b. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie.
- c. De mentor komt hier in de toekomst op terug.

5. Het bieden van steun aan de ouders:

- a. Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
- b. De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
- c. De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
- d. De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

De ouders van leerlingen die gepest worden, kunnen er moeite mee hebben, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Echter, een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een (sociale vaardigheids-) training aan bijdragen. ook geaccepteerd worden.

Het Calvin College pakt pesten stapsgewijs aan

Hieronder beschrijven we in het kort hoe de school pesten aanpakt. Een uitgebreide versie is te lezen in het volledige pestprotocol.

Stappen:

1. Bespreken van pesten of vermoeden van pesten:
 - a. In het Intern Begeleidingsoverleg onder voorzitterschap van de zorgcoördinator.
 - b. Tussen leerling en mentor of docent in een verkennend gesprek waarin de mentor probeert te achterhalen wat er aan de hand is.
2. Informeren van de ouders van het slachtoffer door de mentor waarin wordt verteld welke vervolgstappen worden genomen.
3. Wanneer het pesten is vastgesteld, gaat de school op zoek naar de pester.
4. Samen met de leerling wordt afgesproken hoe daarmee om te gaan: confronterend, niet-confronterend, apart of samen.
5. De ouders, begeleidingsexperts, zorgcoördinator en antipestcoördinator worden hiervan op de hoogte gesteld door de mentor.
6. Belangrijk is om het thema pesten bespreekbaar te maken in de klas, zonder iemand persoonlijk aan te spreken.
7. We blijven de leerlingen (slachtoffer en pester) volgen.
8. De gebeurtenissen en afspraken die gemaakt zijn worden in magister genoteerd en bijgehouden.
9. De mentor (en anti-pestcoördinator) bewaken dat de afspraken door slachtoffer en pester worden nageleefd en organiseert een vervolgspraak met beide partijen.
10. De mentor werkt nauw samen met de begeleidingsexpert en houden elkaar op de hoogte.
11. Als het pestgedrag blijft doorgaan, dan wordt de zorgcoördinator erbij betrokken.
12. Hij/zij organiseert een gesprek met de ouders en de ouders.
13. Ouders van het slachtoffer worden ingelicht over de genomen stappen en de stappen worden genoteerd in magister.
14. Bij ernstige situaties kan er een herstelgesprek gevoerd worden.
15. De zorgcoördinator en de mentor blijven het slachtoffer en pester volgen.
16. Wanneer de pester opnieuw in pestgedrag vervalt, wordt hij door de school ertoe verplicht om individueel een programma te volgen. Dit vindt plaats in de eigen tijd en dus niet tijdens schooltijd.
17. De ouders worden van dit project op de hoogte gesteld en melden aan de school of het programma daadwerkelijk gevolgd wordt.
18. Bij blijvend pestgedrag kan de school overgaan tot schorsing voor een dag. Dat kan uitgebreid worden naar meerdere dagen en gebeurt door de teammanager.
19. De schooldirecteur kan overgaan tot verwijdering van school als pestgedrag niet eindigt. liggen er geen perspectieven meer tot verandering.
20. In overleg met andere scholen wordt er gekeken naar een plek.

Betrokken medewerkers

Zoals eerder beschreven zijn tal van medewerkers betrokken bij het voorkomen en bestrijden van pesten. Hieronder vind je de rol en verantwoordelijkheden van de betrokken medewerkers.

1. De directeur is eindverantwoordelijk voor de veiligheid in de school. Hij/zij zorgt ervoor dat het pestprotocol op de website staat en in de schoolgids hiernaar verwezen wordt. Hij/zij besluit over verwijdering van leerlingen van school en geeft goedkeuring aan schorsing door de teammanagers. Hij/zij bewaakt naleving van het pestprotocol.
2. De teammanager is verantwoordelijk voor de veiligheid binnen zijn afdeling. Hij/zij adviseert de directeur bij verwijdering van leerlingen. Hij/zij besluit tot schorsing over te gaan na overleg met de directeur. Hij meldt schorsingen van meer dan twee dagen en verwijdering bij de onderwijsinspectie.
3. De leerjaarcoördinator is verantwoordelijk voor de veiligheid binnen een bepaald leerjaar en adviseert de teammanager over mogelijke schorsing of verwijdering. De leerjaarcoördinator is gesprekspartner van de mentoren en adviseert hen.
4. De zorgcoördinator bespreekt peestsituaties in het Intern begeleidingsoverleg en ondersteunt de begeleidingsexperts. In sommige situaties neemt de BE-er deel aan gesprekken als de mentor hierom vraagt.
5. De begeleidingsexpert ondersteunt de mentoren en kan actief ingezet worden bij de vijfsporenaanpak en met name bij het bieden van hulp aan slachtoffers, daders en ouders.
6. De mentoren hebben de verantwoordelijkheid om alert te zijn op pestgedrag en dit te melden bij de leerjaarcoördinator en begeleidingsexpert. De mentoren bespreken in de klas het antipestprotocol en bespreken in de klas peestsituaties. De mentoren informeren ouders en voeren zo nodig gesprekken met de ouders.
7. Docenten, pedagogisch medewerkers, conciërges en ander ondersteunend personeel hebben met name een signalerende verantwoordelijkheid. Bij vermoedens van pesten bespreken zij dit met de mentor.
8. De vertrouwenspersoon kan door leerlingen benaderd worden. Hij/zij luistert naar hun verhaal, denkt mee, adviseert en kan doorverwijzen.
9. De anti-pestcoördinator heeft de verantwoordelijkheid dat het pestprotocol wordt nageleefd door medewerkers en evalueert jaarlijks het protocol in het IBO. Hij/zij registreert peestsituaties.